

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Силабус навчальної дисципліни
«Фармакологія»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 240 годин, 8 кредитів ЄКТС.
Дні, час, місце	За розкладом занять. Згідно розкладу в аудиторіях № 1-5 кафедри фармакології та фармакогнозії (цикл фармакології). м. Одеса, вул. Ольгіївська, 4
Викладачі	Рожковський Я. В., завідувач кафедри, д. мед. н., професор; Кресюн В. Й., чл.-кор. НАМН України, з.д.н.т. України, лауреат Державної премії України, д. мед. н., професор; Антоненко П.Б., д. мед. н., в.о. професора каф.; Лобашова К.Г., к.мед.н., доцент; Шемонаєва К. Ф., к.мед.н., доцент; Остапчук К. В., к.мед.н., ст. викладач; Антоненко К.О., к.б.н., асистент; Аль-Надаві Н. Д., асистент.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кафедра фармакології та фармакогнозії (цикл фармакології): (048) 717-35-45 E-mail: pharmacology@onmedu.edu.ua м. Одеса, вул. Ольгіївська, 4, кафедра фармакології та фармакогнозії (цикл фармакології) Консультації проводяться викладачами кафедри за графіком: Очні консультації: четвер з 15.30 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 Онлайн консультації: четвер з 15.00 до 17.00; субота з 9.00 до 13.00 https://moodle.odmu.edu.ua/ або через Microsoft Teams/Telegram/viber/Zoom

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами вищої освіти буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - сукупність процесів, що виникають при взаємодії лікарських засобів (ЛЗ) з біологічними системами (організм людини); закономірності між хімічною будовою, фізико-хімічними та квантово-хімічними властивостями і фармакологічною дією ліків; застосування медикаментів для лікування хворих та з профілактичною метою, умови раціонального використання сучасних лікарських засобів, знання симптомів передозування та використання антидотів, правила виписування рецептів ЛЗ згідно наказу МОЗ України.

Мета дисципліни: опанування знаннями та вмінням формування елементів професійних компетентностей в галузі фармації, удосконалення навичок та компетентностей,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

набутих при вивченні попередніх дисциплін. оволодіння комплексом знань, вмінь, навичок раціонального й безпечного для здоров'я людини застосування лікарських засобів з метою лікування та профілактики захворювань.

Завдання дисципліни:

1. Формувати вміння та навички виписування рецептів на препарати у різних лікарських формах.
2. Формувати вміння: визначати групову належність лікарських засобів за сучасними класифікаціями, давати фармакологічну характеристику (з позицій фармакокінетики, фармакодинаміки, фармакотоксикодинаміки), визначати основні показання до призначення, побічну дію, протипоказання.
3. Опанувати вмінням визначати симптоми передозування, вибирати антидоти та лікарські засоби для допомоги при передозуванні.
4. Формувати вміння визначати міри, що запобігають виникненню та сприяють усуненню небажаних реакцій, розуміти можливу взаємодію лікарських засобів при комбінованій фармакотерапії.

Очікувані результати:

За результатами вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні

Знати:

- групову належність лікарських засобів згідно сучасних класифікацій;
- фармакокінетику;
- фармакодинаміку;
- фармакотоксикодинаміку;
- головні показання до призначення;
- побічні реакції та симптоми передозування, методи їх попередження і лікування;
- протипоказання до призначення;
- шляхи введення лікарських засобів;
- взаємодію лікарських засобів при комбінованій терапії;
- правила виписування рецептів на препарати у різних лікарських формах.

Вміти:

- Визначати групову належність основних лікарських засобів.
- Надавати фармакологічну характеристику* традиційним та новим лікам.
- Логічно пов'язувати фармакодинаміку з показаннями, а основні побічні ефекти з протипоказаннями до застосування ліків, оцінювати користь/ризик при застосуванні основних лікарських засобів.
- Визначати залежність дії ліків від їх лікарської форми, обґрунтовувати вибір адекватної лікарської форми відповідно до віку, ступені тяжкості захворювання, шляхів введення.
- Передбачати взаємодію лікарських засобів при комбінованій фармакотерапії, винести судження про можливість виникнення побічної дії ліків з метою їх запобігання
- Визначати симптоми передозування сильнодіючими та отрутними лікарськими засобами, створювати алгоритм допомоги пацієнтам при гострому отруєнні, застосувати антидоти.
- Проводити пошук фармакологічної інформації у сучасних довідниках, наукових та фахових періодичних виданнях.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Форми навчання.

Дисципліна буде викладатися у формі лекційних занять; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекції: інтерактивні лекції, аналітичні обговорення, робота з нормативними актами.

Практичні заняття:

- словесні методи: бесіда, розповідь, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації), презентація результатів власних досліджень;
- практичні методи: вирішення практичних кейсів, виконання індивідуального завдання.

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять / самостійне опанування матеріалу за темами;
- самостійне виконання індивідуального завдання: розробка, підготовка доповідей та презентацій для захисту індивідуальних завдань.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Лікарська рецептура. Загальна фармакологія

Тема 1. Вступ в лікарську рецептуру. Тверді лікарські форми: порошки, таблетки, драже, капсули, присипки.

Тема 2. М'які лікарські форми: супозиторії, пластирі, мазі, пасти, лініменти.

Тема 3. Рідкі дозовані лікарські форми: настої, відвари, настойки і рідкі екстракти, мікстури.

Тема 4. Рідкі дозовані лікарські форми: розчини, краплі, суспензії для прийому всередину, аерозолі для інгаляцій, лікарські форми для ін'єкцій

Тема 5. Перевірка практичних навичок по розділу «Лікарська рецептура»

Тема 6-7. Загальна фармакологія. Фармакокінетика

Тема 8-9. Загальна фармакологія. Фармакодинаміка.

Змістовний модуль 2. Лікарські засоби, що впливають на аферентну та еферентну іннервацію

Тема 10. Холінергічні засоби. Холіноміметики.

Тема 11. Холіноблокатори.

Тема 12. Адренергічні засоби. Адреноміметики.

Тема 13. Антиадренергічні засоби. Симпатолітики.

Тема 14. Засоби, що подразнюють рецептори.

Тема 15. Засоби, що захищають рецептори.

Тема 16. Перевірка практичних навичок по розділу «Лікарські засоби, що діють на аферентну та еферентну іннервацію».

Змістовний модуль 3. Лікарські засоби, що впливають на функції центральної нервової системи

Тема 17. Засоби для наркозу. Алкоголі.

Тема 18. Снодійні та протисудомні засоби.

Тема 19. Нестероїдні протизапальні засоби Жарознижуючі засоби. Ненаркотичні анальгетики.

Тема 20. Психотропні засоби. Психодислептики. Наркотичні анальгетики

Тема 21. Нейролептики. Транквілізатори. Психоседативні засоби

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Тема 22. Антидепресанти. Нормотиміки. Психостимулятори. Актопротектори

Тема 23. Ноотропи. Адаптогени. Аналептики. Речовини, що викликають зловживання.

Тема 24. Перевірка практичних навичок по розділу «Засоби, що впливають на ЦНС».

Змістовний модуль 4. Лікарські засоби, що впливають на функції серцево-судинної системи

Тема 25. Кардіотонічні засоби. Серцеві глікозиди. Неглікозидні кардіотоніки. Кардіостимулятори.

Тема 26. Протиаритмічні засоби

Тема 27-28. Антиангінальні засоби. Комплексна терапія інфаркту міокарда

Тема 29. Діуретичні засоби. Комплексна терапія хронічної серцевої недостатності.

Тема 30. Засоби, що регулюють артеріальний кров'яний тиск. Антигіпертензивні, гіпотензивні засоби

Тема 31. Засоби, які впливають на кровообіг та мікроциркуляцію.

Тема 32. Перевірка практичних навичок по розділу «Засоби, що впливають на серцево-судинну систему».

Змістовний модуль 5. Лікарські засоби, що впливають на метаболізм, систему крові та імунні процеси

Тема 33. Гормональні препарати поліпептидної і амінокислотної структури. Антигормональні засоби

Тема 34. Гормональні препарати стероїдної структури, мінералокортикоїди та глюкокортикоїди.

Тема 35. Гормональні препарати стероїдної структури. Препарати чоловічих та жіночих статевих гормонів. Протизаплідні засоби.

Тема 36. Фармакологія водорозчинних вітамінів. Фармакологія жиророзчинних вітамінів. Ферменти інгібітори ферментів. Препарати амінокислот.

Тема 37. Препарати, що впливають на фосфорно-кальцієвий обмін.

Тема 38. Засоби, що впливають на еритропоез. Кровозамінюючі рідини. Кислоти, луги.

Тема 39. Засоби, що впливають на лейкопоез, згортання крові. Протипухлинні засоби та радіопротектори.

Тема 40. Імунотропні і протиалергічні засоби

Тема 41. Перевірка практичних навичок по розділу «Лікарські засоби, що впливають на метаболізм, систему крові та імунні процеси».

Змістовний модуль 6. Антимікробні та протипаразитарні засоби

Тема 42. Дезінфікуючі та антисептичні засоби.

Тема 43. Антибіотики. Класифікація. Механізм дії.

Тема 44. Антибіотики. Антимікробний та хіміотерапевтичний спектри різних груп. Застосування.

Тема 45. Побічна дія антибіотиків.

Тема 46. Сульфаніламідні препарати.

Тема 47. Протимікробні засоби різної хімічної структури

Тема 48. Протитуберкульозні, протиспірохетозні, протипротозойні засоби.

Тема 49. Антигельмінтні, противомікозні засоби.

Тема 50. Противірусні препарати.

Тема 51. Перевірка практичних навичок по розділу «Протимікробні, противірусні та протипаразитарні засоби».

Змістовний модуль 7. Лікарські засоби, що впливають на системи органів, терапія невідкладних станів, фармакотоксикодинаміка.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

Тема 52-53. Засоби, що впливають на функцію шлунково-кишкового тракту.

Тема 54. Лікарські засоби, що впливають на функції органів дихання.

Тема 55. Лікарські засоби, що впливають на міометрій. Контрацептиви.

Тема 56. Фармакотерапія гострих отруєнь.

Тема 57. Принципи фармакотерапії невідкладних станів.

Тема 58. Фармакотоксикодинаміка.

Тема 59. Педіатрична і геріатрична фармакологія.

Тема 60. Роль провізора в запобіганні негативних наслідків використання лікарських засобів.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Фармакологія : підруч. для студентів мед. та стоматол. ф-тів вищ. мед. навч. закл. / І. С. Чекман, В. М. Бобирьов, В. Й. Кресюн [та ін.]. - Вінниця : Нова кн., 2020. - 471 с.
2. Фармакологія : підручник для студ. медичних ф-тів вищих мед. навч. закладів України : вид. 4-е виправ. та переробл. / [Чекман І.С., Горчакова Н.О., Казак Л.І. [та ін.]; за ред. проф. І. С. Чекмана]. – Вінниця : Нова книга, 2017. – 784 с.
3. Лікарська рецептура зі загальною фармакологією : навч. посібник : 2-ге вид., переробл. і доповн. / [В.Й. Кресюн, В.В. Годован]. Одеса : Одес. нац. мед. ун-т, 2017. – 280 с.
4. Годован, В. В. Фармакологія в рисунках і схемах / В. В. Годован; за ред. В.Й. Кресюна ; Одес. нац. мед. ун-т МОЗ України. - Вінниця : Нова кн., 2019. - 461 с.
5. Godovan V.V. Pharmacology in pictures and schemes : in 2 volumes / Edit. V.I.Kresyun. — Odesa: Odes. nath. med. univ, 2011. — V. 1. — 274 p.; V. 2. — 244 p.
6. Фармакологія за Рангом і Дейлом: 9-е видання: у 2 томах. Том 1 / Джеймс М. Ріттер, Род Флавер, Грем Гендерсон, Юн Конг Лоук, Девід Мак'юен, Гамфрі П. Ранг-Київ: Медицина, 2021. – 364 с.
7. Medical pharmacology / K.D Tripathi. – Jaypee Brothers Medical Publishers (P) LTD – 2019.- P. 940
8. Фармакологія – наочно (Фармакологія в схемах та малюнках) Навчальний посібник / С.М. Дроговоз, Г.В. Белік, Л.С. Білик та інші. – Харків: Тітул, 2015. – 204 с.

Додаткова:

1. Фармакологія: практикум: навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закладів / В.М. Бобирьов, О. М. Важнича, Т. О. Дев'яткіна та ін. – Вінниця: Нова книга, 2017. – 351 с
2. Колот Е.Г. Лікарські засоби, що впливають на нервову та серцево-судинну системи Колот Е.Г., Дев'яткіна Н.М. - Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2019. – 155 с.
3. Фармакологія в кросвордах: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів] / В. М. Бобирьов, Е. Г. Колот, С. Ю. Чечотіна, Т. О. Дев'яткіна. – Полтава: Укрпромторгсервіс, 2018. – 150 с.
4. Фармакологія-Сіто! (Фармакологічна логіка) : підручник [для студ. ВНЗ] / НФаУ ; за ред. С. М. Дроговоз. – Харків : Тітул, 2018. – 232 с.
5. Фармакологія: навч.-метод. посіб. для самопідготовки студентів до єдиного держ. кваліф. іспиту (з використанням англомов. бази тест. завдань Крок-1) / Н. І. Волощук [та ін.]; Вінниц. НМУ ім. М. І. Пирогова. – Вінниця : Твори, 2019. – 166 с.
6. Довідник еквівалентності лікарських засобів - Rx index® / авт.-уклад. І. А. Зупанець [та ін.]; за ред.: проф. І. А. Зупанця, акад. НАН України, проф. В. П. Черниха. – 3-тє вид., доп. та перероб. – Київ : Фармацевт Практик, 2019. – 832 с.
7. Фармакологія: посібник-довідник для підготовки до ЛПІ "Крок 1. Загальна лікарська підготовка" / І. І. Заморський, С. П. Мельничук, Т. Г. Копчук [та ін.]. - Чернівці : Медуніверситет, 2018. - 271 с. : іл., кольор. іл. - Бібліогр.: с. 270.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

8. Katzung and Trevor's Pharmacology: examination & board review / B. G. Katzung, M. Kravitz, A. J. Trevor. - 12th ed., International Edition. - New York ; Chicago ; San Francisco : McGraw Hill Education, 2019. - 585 p.
9. USMLE: Step 1: lecture notes 2020: Pharmacology / ed. S. R. Harris. - New York : Kaplan Medical, Inc., 2020. - 335 p.
10. Фармакологія: підручник / І. В. Нековаль, Т. В. Казанюк. - 8-е вид. - Київ : Медицина, 2018. - 552 с. - Бібліогр.: с. 551.
11. Фармакологія = Pharmacology. Guide to essential drugs : посібник по основних препаратах / І. І. Заморський, Т. С. Щудрова, Т. Г. Копчук [та ін.]. - Чернівці : Медуніверситет, 2018. - 141 с.
12. М. І. Яблучанський. Клінічна фармакологія. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2011. - 407 с.
13. І. А. Зупанець. Клінічна фармакологія. Київ: НФаУ Золоті сторінки, 2007. - 310 с.
14. О. Я. Бабак. Клінічна фармакологія. Київ: Медицина. 2008. - 767 с.
15. К. А. Посохова. Антибіотики (властивості, застосування, взаємодія). Тернопіль: Укрмедкнига, 2005. - 299 с.
16. Фармакологія: підручник / І.В. Нековаль, Т.В. Казанюк та ін. . Київ: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2021. - 552 с.
17. І. К. Латогуз. Клінічна фармакологія. - Харків: Основа, 1995. - 528 с.
18. Medical pharmacology / K.D Tripathi. Jaypee Brothers Medical Publishers (P) LTD 2019. P. 940
19. Standards of Medical Care in Diabetes-2015: Summary of Revisions // Diabetes Care. - January 2015. - Vol. 38, Suppl. 1. - 93 p.
20. Textbook of Therapeutics: Drug and Disease Management / ed. by R.A. Helms. - 9 th ed. - Philadelphia: Williams & Wilkins, 2009. - 3000 p.
21. British Medical Association. New Guide to Medicines and Drugs. - 9 th ed. - London: Dorling Kindersley, 2015. - 512 p
22. Rx index - довідник еквівалентності лікарських засобів. - Київ: Фармацевт Практик, 2016. - 848 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua>
2. «Державний реєстр лікарських засобів України» - Режим доступу: <https://moz.gov.ua/derzhavnij-reestr-likarskih-zasobiv-ukraini>
3. АТС-класифікація - Режим доступу: <https://compendium.com.ua/uk/atc/>
4. Онлайн-платформа з протоколами на засадах доказової медицини - Режим доступу: <http://guidelines.moz.gov.ua/>
5. Екстрена медична допомога: до госпітальний етап. Новий клінічний протокол / Наказ Міністерства охорони здоров'я України 05.06.2019 No 1269 - Режим доступу: https://moz.gov.ua/uploads/2/12737-dn_20190605_1269_dod.pdf
6. Державний формуляр лікарських засобів 12-й випуск, 2020 р.: - Режим доступу: <https://www.dec.gov.ua/materials/chinnij-vipusk-derzhavnogo-formulyara-likarskih-zasobiv/>
7. Державний Експертний Центр МОЗ України <http://www.dec.gov.ua/>
8. ДП "Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів" <http://sphu.org/>
9. Національна наукова медична бібліотека України <http://library.gov.ua/>
10. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

11. Ресурс з прогнозування міжлікарських взаємодій (засновано на інструкціях FDA, на англ.) URL: <http://www.drugs.com>
12. Ресурс-довідник лікарських засобів та прогнозування міжлікарських взаємодій (на англ.). URL: <http://www.medscape.org>
13. Законодавство України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: [http:// Державний експертний центр МЗ України](http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/) <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/>
14. onlinelibrary.wiley.com – Британський журнал фармакології.
15. www.compendium.com.ua - Компендіум онлайн.
16. www.ijp-online.com – Індійський журнал фармакології.
17. www.jpharmacol.com – Журнал фармакології та фармакотерапії.
18. www.pharmacology.us
19. www.pharmacology2000.com
20. <http://dspace.zsmu.edu.ua/handle/123456789/2883>
21. Державний формуляр лікарських засобів [Електронний ресурс] / М-во охорони здоров'я України, Центр. формуляр. комітет, Держ. експерт. центр. – Київ, 2016. – Вип. 8. – Режим доступу: <http://www.dec.gov.ua/index.php/ua/informatsijnoposhukova-sistemaelektronnij-formulyar>. – Назва з екрану.
22. Наказ МОЗ України №651 від 26.07.2013 «Про принципи належної фармакотерапевтичної практики та запобігання поліпрагмазії» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ліки.укр/documents/moz/moz_02092013.html. – Назва з екрану.
23. Наказ МОЗ України №898 від 27.12.2006 (зі змін. і доп., внесеними наказами МОЗ України №778 від 14.09. 2010 р., №568 від 06.09. 2011 р., №1005 від 29.12. 2011 р.) «Про затвердження Порядку здійснення нагляду за побічними реакціями лікарських засобів, дозволених до медичного застосування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.moz.gov.ua/ua/portal/dn_20061227_898.html. – Назва з екрану.
24. Накази МОЗ України. База стандартів медичної допомоги в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.moz.gov.ua/ua/portal/register_standardsofmedicalaid/. – Назва з екрану.
25. Новини медицини та фармації: Післядипломна освіта online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mif-ua.com/education/symposiums>. – Назва з екрану.
26. Реєстр медико-технологічних документів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dec.gov.ua/mtd/reestr.html>. – Назва з екрану.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуативних завдань за відповідними темами, оцінювання виконання індивідуальних завдань;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

	проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні практичні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з розв'язання практичних ситуацій з теми заняття. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Ситуаційні завдання не виконує.

Форма підсумкового контролю: іспит.

До підсумкового контролю у формі іспиту допускаються лише ті здобувачі, які виконали вимоги навчальної програми з дисципліни, не мають академічної заборгованості, їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Іспит, як форма підсумкового (семестрового) контролю, відбувається як окремий контрольний захід. Іспити складаються здобувачами: в період екзаменаційних сесій наприкінці семестру (осіннього та весняного) згідно з розкладом – при стрічковій системі навчання; за графіком навчального процесу після вивчення освітнього компонента відповідно до навчального плану – при цикловому розкладі занять.

Методика проведення підсумкового (семестрового) контролю з освітнього компонента у формі іспиту є уніфікованою та передбачає використання стандартизованих форм. Кількість питань, які виносяться на стандартизований іспит відповідає обсягу кредитів, відведених на вивчення навчальної дисципліни. Форма екзаменаційного білету є стандартизованою та складається зі структурних елементів (складників). Екзаменаційний білет може складатися тільки з теоретичних питань або з додаванням ситуаційної задачі. В кожному білеті може бути від 3 до 5 питань. Питання є короткими, простими, зрозумілими, чіткими та прозорими, складене таким чином, що повна відповідь на нього триває не більше 5 хвилин. Таймінг усного структурованого іспиту є стандартним – не більше 30 хвилин. До

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

кожного питання складається чек - лист (еталон відповіді), який передбачає ключові моменти, обов'язкові для надання повної відповіді на поставлене запитання. До кожного еталону відповіді вказується літературне джерело зі сторінками. Під час проведення усного структурованого іспиту здобувач бачить питання, викладач – чек-лист з еталонними відповідями та визначає, які складові були названі або не названі здобувачем.

Загальна оцінка за усний структурований іспит складається як середньо арифметична всіх отриманих оцінок за відповіді на поставлені питання (в т.ч. ситуаційні задачі).

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуальних завдань, підготовка доповідей та презентацій для захисту індивідуальних завдань.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра загальної і клінічної фармакології та фармакогнозії

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.